

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

165. An Sacerdos, qui post confessionem recordatur in Altari de aliquo peccato oblito, teneatur de illo conteri ante sumptionem Communionis? Et reprobatur illa sententia, quod qui per oblivionem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

lib. 29. n. 4. sect. 1. num. 105. tenet opinionem Hen- riques, etiam quoad laicum ad linteum altaris pa- ratum communicare.

RESOL. CLXIV.

An si Sacerdos ante Missam confessus est, & postea celebrando peccatum mortale in confessione oblitum in mentem venerit s; utrum teneatur in tali casu elicere actum doloris & contritionis de illo pec- cato?

Et cursum deducitur, quod quamvis quis in Paschate tenetur confiteri, tamen si non habet copiam Confessarii, non tenetur conteri. Ex part. 2. tract. 14. Resol. 48.

Hanc questionem non inveniò apud mul- tos, & sæpius in praxi potest occurrere. Affirmativam sententiam ex Medina, Suarez, & de Grassis, docuit Valerius Reginaldus in praxi tom. 2. lib. 5. c. 5. sect. 3. num. 9. quia necessarium est de pec- catis penitere, sicut & confiteri, non solum ad finem consequendi eorum remissionem, sed etiam ad impletionem præcepti, ad quam non sufficit sola virtualis peccati detestatio.

2. Sed contrariam sententiam probabilem etiam esse censui his diebus de hoc casu interrogatus. Dico igitur, eum qui iustificatus fuit per penitentiam virtutalem, nec recordatus alicuius peccati mortalis, non teneri ad eliciendum actum contritionis, postquam peccatum illud venit in mentem, nisi forte velit confiteri iterum, aut nisi alio titulo teneatur elicere actum contritionis: & ita in simili casu docuit Vasquez in 3. part. tom. 4. quest. 86. art. 2. dub. 2. num. 11.

3. Probatur hæc opinio. Primò, quia contritio est necessaria ad culpæ, & peccati remissionem, sed illud peccatum oblitum jam in confessione virtualiter fuit verè remissum. Ergo, &c. Nec valet dicere, quòd fuit remissum cum obligatione, quòd si in mentem venerit, ille qui confessus fuit, teneatur de illo formaliter iterum elicere actum contritionis. Nam respondeo, hanc obligationem non consistere, imò apparet contrarium, nam de jure naturæ quis tenetur ad formalem penitentiam, ut iustificetur & reconcilietur Deo. Hic autem jam fuit iustificatus, & reconciliatus Deo per penitentiam virtutalem. Ergo, &c. De jure verò positivo divino nulla talis obligatio apparet. Nam ubi in Scriptura dicitur penitentiam esse necessariam, fit sermo de peccatoribus. Imò Luca 15. dicitur, justum non egere penitentia. Adde quòd in nova lege nullum est præceptum divinum merè positivum, præter præcepta circa Sacramentorum susceptionem: de jure autem positivo humano non potest extare tale præceptum: nam Ecclesia non potest præcipere actus internos. Ergo non apparet, unde & quo jure extet hoc præceptum in nostro casu.

4. Potest igitur Sacerdos tunc sequi Missam in- ceptam, & non elicere actum contritionis, sed postea confiteri suo tempore peccatum illud oblitum, & tunc de illo atteri, vel conteri. Nec valet dicere, ut quidam Theologus olim de hoc casu, in- terrogatus aiebat, quòd Sacerdos, cum teneatur in nostro casu confiteri, teneatur etiam conteri: nam hoc, salva pace, falsum est; non enim quoties quis tenetur confiteri, tenetur etiam conteri. Et sic, ait Filiucius tom. 1. tract. 6. cap. 8. num. 209. ex com- muni sententia DD. quis in Paschate tenetur con- fiteri, & tamen si non habet copiam Confessarii,

non tenetur conteri. Sic, & in nostro casu. Ergo, &c. Ex dictis patet responso ad rationes contrariæ sententiæ.

RESOL. CLXV.

An Sacerdos, qui post confessionem recordatur in Al- tari de aliquo peccato oblitio, teneatur de illo conteri ante sumptionem Communionis?

Et reprobatum illa sententia, quod qui per oblivionem omisit aliquod peccatum in confessione, & postea de illo recordatus fuerit, non tenetur illud confiteri an- tequam celebret, sed in tempore, quo præceptum af- firmativum confessionis obligat per se, semel in an- no. Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Res. 5.

Negativam sententiam docui in part. 2. tract. 14. de celebratione Missarum. * re- sol. 48. pro qua auctorem in terminis illam tenen- tem non adduxi: tunc verò ad tollendos omnes scrupulos illum adducam, & is est Jacobus Granado in 3. part. D. Thome, controvers. 6. tract. 10. disputat. 7. num. 14. & Joannes Præpositus in 3. part. quest. 80. art. 5. dub. 3. n. 15. ubi sic ait: Advertite, quod dictum est de contritione elicienda, intelligi de eo, qui post- quam peccavit non est confessus: nam si aliquis sit legitime confessus, qui in confessione ex oblivione, vel justa de causa aliquod peccatum non explicuit, non tenetur elicere contritionem de illo peccato, quo casu potest communicare antequam præmittat confessionem & absolutionem illius peccati, quia per præcedentem confessionem & absolutionem, illius peccati remissionem est consecutus, quamvis indirectè sit in statu gratiæ. Unde ex eo capite non tenetur conteri, nec potest assignari aliud caput, ex quo obligetur eo casu ad eliciendam contritionem. Ita ille. Sed hanc sententiam tunc ego admitto, quando talis non posset confiteri: ut si, v. g. dicat Missam, & recordetur peccati oblitio, tunc enim non tenetur elicere actum contritionis, ut diximus loco citato; secus autem si de peccato oblitio in præterita confessione recordetur in tempore, quo sine scanda- lo possit de illo confiteri ante communionem: nam tunc tenetur præmittere confessionem de illo peccato, licet per aliam confessionem indirectè ab- soluto, & de illo atteri, seu conteri, in posteriori hac confessione. Et ratio est, quia præceptum præ- mittendæ confessionis, quando est conscientia pec- cati mortalis, amplè est accipiendum in gratiam hujus Sacramenti, quæ ei debetur, præsertim quòd quodammodo gravet conscientiam peccatum illud, quamdum est obligatio illud confitendi. Unde ex his patet reprobandam esse sententiam Petri Cornejo tom. 2. in 3. part. D. Thome, tract. 4. quest. 80. disput. univ. dub. 3. num. 3. ubi tanquam probabi- le admittebat, quòd qui per oblivionem omisit ali- quod peccatum in confessione, & postea de illo recordatus fuerit, non teneri illud confiteri, ante- quam iterum celebret, sed in tempore, quo præ- ceptum affirmativum confessionis obligat per se so- mel in anno, quia ideo præcipitur confessio ante communionem quando est conscientia peccati mor- talis, quia probatio requisita ab Apostolo non de- bet relinqui iudicio proprio, sed Confessoris; at iste, de quo loquimur, est in gratia iudicio Confes- soris: ergo non est præcepta ei nova confessio. Ver-ùm hæc opinio in nostra Inquisitione Hispanica fuit per edictum particulare deleta, licet alioquin memoria ejus auctoris sit omni laude dignissima, cum fuerit vir doctiss. inter Theologos Salmanti- censes sui temporis.

* Quæ hic est Res. antec- cedens, & in Res. seq. & infra in Res. 181. §. ult. signanter paulo post iurium, à verf. Pero.

Sup. hoc, & sequentibus in hac Res. laicè supra in Res. 143. & in aliis ejus primæ an- not. & sig- nantur cum eo sem Cor- nejo hic ci- tato, in ejus §. Nec hic, & in alio §. ejus annot.